

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT
DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.**

Kumpilazzjoni Nru.: 925/2023

**II-PULIZIJA
(Spettur Michael Tabone)**

-Vs-

JEANETTE BARTOLO

Illum, 4 ta' Marzu 2024

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta' **JEANETTE BARTOLO** ta' 40 sena, bint John Azzopardi u Theresa nee' Busuttil, imwielda nhar l-10 ta' Awwissu 1983, residenti ġewwa 56, Triq Nazzarenu, Paola u detentur tal-karta tal-identita' 0458083M, li ġiet akkużata talli bejn Marzu 2021 u April 2023 f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti, ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li ġew magħmulin b'riżoluzzjoni waħda;

1. Iffalsifikajt cedola, polza, ordni jew dokumenti ohra, illi meta jigu prezentati wiehed jista' jircievi bihom hlas, jew jieħdu l-kunsinna ta' oggetti jew jiġbor depożitu jew rahan minn ufficju pubbliku, jew minn bank jew stabbiliment pubbliku iehor imwaqqaf jew maghruf b xi' att pubbliku tal-Gvern;
2. U aktar talli xjentament għamilt użu minn wahda mill-karti msemmijin fl-artikoli 166, 167 u 168 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
3. U aktar talli għamilt falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem billi hloqt pattijiet, dispozizzjonijiet jew obbligi foloz jew ħelsien falz minn obbligi, jew billi ddaħalt dawn il-pattijiet, dispozizzjonijiet obbligi jew ħelsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi židt jew biddilt klawnsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawn l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;
4. U aktar talli xjentement għamilt uzu minn att, kitba jew skrittura falza msemmija fl-artikoli 183 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
5. U aktar talli sabiex tikseb xi vantaġġ jew beneficiċju għalik innifsek jew għal haddieħor, f'xi dokumenti maħsub għal xi awtorita' pubblika, xjentement għamilt dikjarazzjoni jew stqarrija falza jew tajt tagħrif falz ;
6. U aktar talli b'mezzi kontra l-ligi, jew billi għamit użu ta' ismijiet foloz, jew ta, kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq iehor, ingann jew billi wrejt haġa b'ohra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta; intraprizi foloz, jew ta hila setgħa fuq haddieħor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, għamilt qligħ ta' aktar minn hamest elef euro €5,000 bi hsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u /jew xi entita u/ jew entitajiet ohra;

7. U aktar talli bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u/jew xi entita u/jew entitajiet oħra, għamilt qligħ ieħor b'qerq ta'aktar minn ħamest elef euro (€5,000);
8. U aktar talli kellek fil-pussess ta' kellek taħt il-kontroll tiegħek xi oġġetti għall-użu fit-twettiq jew f'knessjoni ma' xi frodi.

Il-Qorti kienet mitluba sabiex f'każ ta' sejbien ta' ħtija tikkundanna lill-akkuzat għal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semgħet lill-Ufficjal Prosekutur fis-seduta tal-15 ta' Jannar 2024, jaqra l-akkużi u jikkonfermahom bil-ġurament u rat id-dokumenti ppreżentati flimkien mal-akkużi;

Semgħet lill-imputata waqt l-eżami twieġeb li hija ħatja tal-akkużi kollha għajr għall-akkużi enumerati wieħed (1) u tlieta (3) fiċ-ċitazzjoni;

Semgħet lill-imputata tikkonferma l-ammissjoni tal-ħtija tagħha anke wara li giet imwissija bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni tagħha u wara illi sospendiet is-seduta biex tikkoncedilha ħin biex tirrikonsidra din id-dikjarazzjoni ta' ħtija u sabiex terga' tikkonsulta mad-difensur tagħha, kif ukoll wara li spjegatilha n-natura u s-serjeta` tal-reati li jinsab mixli bihom, il-konsegwenzi ta' dikjarazzjoni tal-ħtija u l-piena erogabbli.

Semgħet ix-xhieda;

Rat il-provi u d-dokumenti miġjuba mill-Prosekuzzjoni;

Semgħet lill-imputata fis-seduta tal-4 ta' Marzu 2024 tirreġistra ammissjoni anke fir-rigward tal-akkużi bin-numru wieħed (1) u tlieta (3) fiċ-ċitazzjoni dwar ir-reat ta' falsifikazzjoni u tiddikjara li hija ħatja tal-akkużi kollha miġjuba kontrija;

Semgħet lill-imputata terġa' tikkonferma l-ammissjoni tal-ħtija tagħha anke wara li ġiet imwissija bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni tagħha u wara illi sospendiet is-seduta biex tikkonċedilha ħin biex tirrikonsidra din id-dikjarazzjoni ta' ħtija u sabiex terġa' tikkonsulta mad-difensur tagħha, kif ukoll wara li spjegatilha n-natura u s-serjeta` tal-reati li jinsab mixli bihom, il-konsegwenzi ta' dikjarazzjoni tal-ħtija u l-piena erogabbli.

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar il-piena u semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara li m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva;

Rat l-atti kollha tal-proceduri;

Ikkunsidrat;

Illi fuq żewġ ammissjonijiet separati, entrambi volontarji tal-imputata, fil-preżenza tal-Avukat difensur tagħha u dan wara li ġew osservati fiż-żewġ okkażjonijiet, d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 392A tal-Kap. 9, il-Qorti m'għandhiex triq oħra salv li ssibha ħatja tal-imputazzjonijiet kollha.

Għall-finijiet tal-piena, il-Qorti kkunsidrat diversi fatturi, fosthom il-gravita' tar-reati li qiegħed tinstab ħatja dwarhom l-imputata u l-ammont sostanzjali li hija kisbet għad-dannu tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali b'riżultat tal-kommissjoni ta' dawn ir-reati, ċioe' s-somma ta' €16,361.97 fuq medda ta' iktar minn sentejn. Izda ħadet ukoll qies tal-fedina penali kompletament netta tal-imputata, kif ukoll tal-fatt illi hija ammettiet il-ħtija sħiħa tagħha fi stadju bikri tal-proceduri u fuq kollox, il-fatt li hija diġa' qabel

illum ikkonkludiet ftehim mad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali fejn intrabtet li tħallas lura, bin-nifs, l-ammont kollu li rċieviet illegalment in linea ta' assistenza soċjali¹.

Il-Qorti qieset ukoll il-fatt illi l-istess att, cioè' l-falsifikazzjoni tad-dokumenti jew skritturi, ta lok għall-ksur ta' diversi dispożizzjonijiet tal-liġi, fosthom l-artikoli 167 u 183 tal-Kap. 9. L-istess jgħodd għall-att konsistenti fl-użu tad-dokument falsifikat: dan jikkostitwixxi iktar minn reat wieħed, fosthom ir-reat taħt l-artikoli 169, 184 u 188 tal-Kap. 9 li jinkriminizza l-għoti ta' dikjarazzjoni falza jew tagħrif falz lil awtorità pubblika, kif ukoll ir-reat tal-frodi taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9. Għaldaqstant, bl-applikazzjoni tal-prinċipju tal-konkorrenza formali ta' reati u pieni, għanda tingħata l-piena biss għar-reat l-iktar gravi fost dawk li ġew kommessi permezz tal-istess att.

Imbagħad, ir-reati tal-falsifikazzjoni u l-użu ta' dokument falz jew skrittura falza, u l-għoti ta' tagħrif falz jew ċerifikat falz, iservu fl-istess waqt ukoll bħala mezz għall-kommissjoni tar-reat ta' frodi taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 u jsibu riskontru għalhekk id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 17(h) tal-Kap. 9.

Bl-ammissjoni tal-imputata għar-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, hi ma tistax tinstab haġja wkoll għar-reat tal-frodi innominata taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9 għaliex dan ir-reat jinstab haġi tagħha min jagħmel xi qligħ ieħor b'qerq mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel u għalhekk, billi l-imputata ammettiet il-ħtija tagħha dwar ir-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, il-Qorti sejra tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) dwar ir-reat taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9 minkejja li ammettiet il-ħtija tagħha wkoll taħt l-imsemmi artikolu 309.

Ir-reat l-iktar gravi fost is-sensiela ta' reati li l-imputata ammettiet il-ħtija dwarhom, huwa dak taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 li, bl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 310(1)(a) tal-Kap. 9, jipprovdi għal piena ta' prigunerija minn sentejn sa disa'

¹ Ftehim Doc. 11, datat 6 ta' Diċembru 2023, kopja esebita minn George Cremona, fix-xhieda tiegħu fil-15 ta' Jannar 2024.

snin billi l-ammont tal-ħsara magħmula mill-imputat jeċċedi s-somma ta' €5,000. Ta' min isemmi li fit-trattazzjoni dwar il-piena, il-Prosekuzzjoni ddikjarat illi m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva.

Mizmumin ferm dawn il-konsiderazzjonijiet kollha, il-Qorti tqis illi filwaqt li l-iktar piena idoneja hija waħda karċerarja, hemm raġunijiet tajbin u validi fiċ-ċirkostanzi, biex tapplika d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28A tal-Kap. 9 kif ukoll id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 532A tal-Kap. 9 minflok id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28H tal-istess Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, filwaqt li tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) għaliex hija alternattiva għall-imputazzjoni bin-numru sebgha (7) u wara li rat l-Artikoli 17(h), 18, 167, 169, 183, 184, 185, 188, 308 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qiegħda ssib lil JEANETTE BARTOLO hatja fuq ammissjoni tagħha stess, tal-imputazzjonijiet l-oħra kollha u tikkundannaha sentejn priġunerija iżda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta tordna li din is-sentenza ma tidholx fis-seħh hlief jekk fi żmien tliet (3) snin, il-hatja tikkommetti reat iehor li għalih hemm piena ta' priġunerija.

A tenur ta' l-Artikolu 28A(4) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti spjegat lill-hatja bi kliem ċar ir-responsabilità tagħha taht l-Artikolu 28B tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta jekk hija tikkommetti, matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza sospiza, reat li għalih hemm piena ta' priġunerija.

Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 532A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jirrendi applikabbli d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24 tal-Att dwar il-Probation, Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna lil JEANETTE BARTOLO thallas lid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali il-bilanċ dovut mis-somma ta' sittax-il elf tliet mija u wiehed u sittin Euro u sebgha u disghin ċenteżmu (€16,361.97), l-ammont rappreżentanti d-danni sofferti mill-istess Dipartiment b'riżultat tad-delitti li

dwarhom qed tinstab htija, bin-nifs permezz ta' ripagamenti mensili bir-rata ta' mitt Euro (€100) kull wiehed u bit-tnaqqis ulterjuri, skont it-termini ġia' pattwiti fil-ftehim konkluz bejn il-partijiet datat 6 ta' Diċembru 2023 (Doc. 11).

Billi ma jirrizultax li ġew nominati esperti f'dawn il-proċeduri, tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Ghall-fini tal-Artikolu 28A(8) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lir-Reġistratur tal-Qorti.

Ai termini ta' l-Artikolu 392A(2) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li fi żmien sitt (6) ijiem tax-xogħol l-Avukat Ġenerali jingħata aċċess għal kopja skenjata ta' l-atti, flimkien ma' aċċess għal kopja skenjata ta' din is-sentenza.

**DR. RACHEL MONTEBELLO
MAGISTRAT.**